

9 Jolite

Perfecció i Creixement

7

~~La creixença de la nostra obra~~
Belles impressions 24. chel.

L'x, en el maiz posat, l'Orfeo
Català es deixa homenatjar pom-
porament; si ix jo vaig deixar
que mon nom anés adscrit
en dit homenatge amb privi-
legiat relleu, fou perquè
vegíem que la forma des-
nada 'pels generosos organit-
zadors a ll aquells fets, era
la més adequada per enzan-
drar entre tots els orfons
de Catalunya una conei-
xença mutua més íntima
de la que fins aleshores ha
existit entre nosaltres, ger-
mans d'una mateixa derivi;
fou perquè vegíem com
totes de aquells elements n'ha-
via de fer una con-
sciència més clara del
profund sentit del nostre ideal;

feu perquè vegérem que
 de' aquell acte de generós
 afecte, que tota la nostra
 vida agrahirem, se'n ha-
 via d'expandir una joia,
 un estimat, una força
 que indefectiblement havia
 d'ésser motiu de progrés,
 de perfecció i creixença
 del modern art coral
 de Catalunya, de' aquesta
 obra que's escola per a
~~tot el nostre poble~~ no sola-
 ment del poble més vera-
 ment noble, ríscer i nor-
 trat art musical, sinó tam-
 be' escola de patriotisme,
 de fe i d'amors per a
 tot hom i per a tot el
 que més ennobleix i
 dignifica l'esperit.

Tant just posats tres mesos
 de' aquella diada memorable,
 podem ja constatar que

no anàvem ençanyat en
 ?-nostres aquelles esperances i
 pressentiments. Jo mateix,
 aquest estiu, he ^{estat} ~~estat~~ testimoni
 mori de la influència
 benèfica i encoratjadora, de
 la germanor i estimol,
 de la nova vida que té
 d'aquella festa del cant i ha
 després endins del moll
 dels orfeons german nostres.

[~~Passant~~ per alt el concert
 de germanor que celebraren
 l'Orfeo Gracienc i l'Orfeo
Barcelonès en ~~al~~ ~~local~~ del
 l'~~Hostatge~~ del primer. Les
 dues entitats, tant conegudes
 i estimades nostres, volen
 vinyugueren en un acte
 que ~~regala~~ ~~derequida~~ per
 l'anunci de l'adba gentil
 i luminosa que després, en
 recent diada, ens ha alegrat
 l'esperit. Els nostres Balcells

i Gibert i Camins, els com-
 panyes i amics nostres estimats,
 el viuen tant a for el
 sentit del nostre ideal; les dues
 entitats són tant antigues i
 medietissimes, que no les sor-
 prenen en llurs acts sempre
 tant presents, preuats: L'Orfeo
Gracienc, amb el seu mestre
 incansable i inspirat, no
 para mai en manifestacions
 d'un ^{alt} sentit artístic cultural,
 i ja abans de la gran Dia-
 da del Orfeon, havien ^{organitzat} ~~la~~ ^{les}
 de germanar amb ^{alguna} ~~que~~
~~que~~ Orfeo de bona Barcelona;
L'Orfeo Barcelonès, « està »
 en període de nova renai-
 xença, tota la direcció del
 seu jove mestre, un dels
 més dignes i conscients de
 la gran obra; i creiem que
 ben tost ens donarà una bella
 manifestació, que serà la prime-

ra d'una ^{ix}veia nova serie
de ^{ix}èxits per la nostra acti-
tat germana.

✓ Però avui volem parlar
d'Orfeons més desconeguts,
més allunyats de la cul-
tural ciutat barcelonina; or-
feons, la major part d'ells
de recent constitució, o de
recent transformació de cho-
rals d'homes, a la usança
antiga, en chorus mixts, a
la usança moderna, en els
quals d'èpistori, l'estel és la
constitució interna ha pres
una tant ~~novel~~ ^{novel} i complexa
manera.

El dia 5 d'agost se
celebra, a Sant Telm de Llorelló,
una hermosa festa coral
per l'Orfeo Vigeata, que
dirigeix ~~Manu~~ ^{Mn.} Miquel
Rovira, i l'Orfeo Cirvia
neum a la abundància poblada.

Fou, com deien els program⁶,
una Festa de Germanor que
les dues autitats celebraven a l'
Escalf del' entusiasme que
guardaven de la gran diada
dels Orfeons del ~~País~~ 27 de
Maig. Hi haue' festa religiosa al
Matí, en la ' Hermita de Rocapelle-
ra, on el Cant popular reli-
giós ~~es~~ ^{es} forma esciement
amb la alar de la pineda
queⁿ envolta la capella, enai-
rada sobre un puig dominador.
Hi haue' cursa dels dos Orfeons
preparant el concert de la tarda,
cursa i concert que se celebra en
una gran quacha de fàbrica,
com simbolizant^{te} la força es-
piritual i material que vi-
goritza nostra renaixença i la
completa^{la} nostra renaixença.
El concert fou una ~~reunión~~ ^{reunión}
per a tot hom: 2ª Orfeo Vige-
taⁿ, com germana major,

2
cantu^x ell iol la primera
i tercera part del programa, i
demostru^x qualitat^l excelent^l
d'emissió de veu, de aïnt
i de ~~colores~~ matisos. Morèn
Rovira, és de molt jovent, ^{es} se
dedica al cant coral. Fa
molt anys que el vezerem diri-
gir, en una orada, en ple
Montseny, a una colla de
compaeny^s seminariats, de
Vich, i ja llavors pogueren
endevinar la intelligen^lcia i el
temperament que l'hon-
ra un dels bons mestres del
nostre art coral. Fou Orfeo
Vigata té aquells qualitat^s
essencials ^{que ho aloreu} ~~de les millors de~~ ^{les} nostres
entitat^s corals més preuades.

Per la nostra sorpresa
fou major quan ^{realment}
el conjunt de ^{es} ~~les~~ ^{dues} ~~les~~ corpo-
racions germanes. Cantaren
una porció de peces, en les

1
8
ques alternaven es diferent
gens, des del vigorós al
delicat, i ~~est~~ ~~est~~ ben
~~equilibrat~~ ben llos de
honoriat i ^{amb entonació notable} ~~entornat~~. L'Or
feo Cirvianum ^{visió que se} ~~se~~ ^{de} ~~se~~
completament amb el Nigata
se mostra res, bella qualitat
i que pot sortir amb valen-
tia de la vida humil
i modesta que porta. I
son mestre, D. ,
al plicitado, li encomanen
no minvi con estu~~o~~ ~~o~~ ~~o~~,
ja no con Orfeo porta tant
bona orientació i qualitat ^{per}
remarcable.

Diferent caràcter tingué
la manifestació coral celebra-
da a Manresa el dia 2 de
Setembre. Iniciat i protegit per
una casa comercial que volia
afirmar la propaganda pròpia
amb dos valors antitègus i cul-

final, alentat i ajudat
 per personalitat de talla
 de la ciutat venerable, l'Orfeó
 Maurera el beneïment Orfeó
Maurera orienta i organitza
 un concurs d'orfeons
 de la Comarca del Bages.
 Quan l'amic i company
 Pecanins em notifica la
 nova no pugi menys
 de arrugar ls cels. Tot hom
 sab quets concursos són un
 niu de enuigs, de malen-
 lences i gelosie, essent la
 obra dels orfeons a Catalunya,
 obra d'amor i germanor,
 no són, doncs, gaire cindin-
 cades aquets cone de
 manifestacions, ls quals,
 aplicables al nostre camp
 artístic popular, són peïllores
 de portar maltratances.
 Però la cosa no podia ar-
 nar endarrera, ni donades

Les circumstàncies, hi hauria
 manera de donarli altra
 orientació més saludable, a
 més, Orfeo Manera ja pren
 gué cura de donarli tot un
 caràcter més aviat de zèmu-
 nor que de lleïta. Jo, per ma
 part, vau procurar, preindint
 el jurat i parlant als orfeo-
 nistes, assegurar l'ambient
 i enlaira el cor de tot
 cap a les regions del Ideal.
 Tot això en pau, gràcies a
 Déu, i a més, tingueren
 el goig de l'excel·lents entu-
 siasmes ben remarcables,
 de conculcar una orientació
 seriosa en aquelles agoran-
 cions, ^{les quals són} ~~serioses~~ ~~serioses~~ equivo-
 cat, (totes ben novells.

El jurat han de classifi-
 car i assignar ordre de mèrits
 per a donar el premi ofert,
 i és veritat que hi haurà mèrits

essencials, qu'estableixen
 categories entre les més
 precials, tantitat artística;
 però és cert, també, que, en
 certes circumstàncies, es omfís
 l'haver d'establir ~~categories~~,
 i en aquestes circumstàncies, en
 trovem a la hora present
 amb les nostres institucions
 corals. Aquesta obra és tant
 social i patriòtica com
 artística. No és tot, però
 en una sola cosa, en el
 cant; cant que és expressió
 d'una fe, d'un amor, d'una
 força irresistible que en
 sentim altres; aquesta fe, aquesta
 amor, aquesta força en a-
 germana i és ~~la~~ la valor
 essencial de cada agrupaci-
 ó. Si entre nosaltres ve-
 tis un cor que les una
 meravella de perfecció ar-
 tística mai sentida, però

que no portis a questa te^{ra} i
 aquest amor, que és in-
 diferent per a Catalunya
 i sa joventut, aquest
 chor, aquest meravellós
 artístic, la rebutjarem
 com a germana borda,
 perquè l'hi saltaria l'a-
 nima que a nosaltres
 ens a germana i^{er} ^{fer} ^{er}
 el^{ll} que som.

A manera, ~~es~~ ~~ma-~~
~~bons companys de jurat i~~
~~jo~~ ~~es~~ ~~membres del jurat,~~
 amb un sol criteri, establi-
 rem categories perquè ~~lla~~
 vos eren imprescindibles,
 i ho sabem amb gran cura
 en respectar els mèrits artístics.
 Ting més essencials; però,
 ara, jo no sé per al-
 tra distinció que la que
 fa un jure jurat als con-
 sills, que a ~~la~~ ~~la~~ preguntar

quies i el més maco
 queda parat i no sab
 per què respondea; perquè
 si un te una gràcia, l'al-
 tre en te una altra, i
 si una l'hi roba el cor,
 l'altra l'hi roba la volun-
 tat, i més si a tots els ven
 amb la voluntat recta
 i volent servir una bona
 causa. Així jo, ara, sols
 diré que tots els chors que es
 presentaven en el concurs
 feien en el cantar la
 força del'entusiasme
 de la fe que ^{son} ^{nostra} ^{reial}
 valor intrínseca; l'Orfeo
de Pont de Vilumana i l'Ar-
monia Navarclina cantaren
 amb un ajust notable; l'Orfeo
Jurienc fien una sintonia
 de sentiment que es ena-
 moraren; els copants cantaren
 esta melodia amb una gràcia

Aquisidaj: les veus són
 ben timbrades i el conjunt
 ben agraïble. La Formi-
ga, de Castedell i Vilà, les
 sorpren que per la perfecció
 en què cantat per l'afinació
 bella ^{emissió} timbre i equilibri sen-
 timent: bon gust, no són
 moltes veus, però formen
 un conjunt verament
 artístic. L'Orfeo Gallen-
Tin, ben nadiu de veus
 potent: ~~ben~~ ajustat, la
 condició, remarcable,
 quèstem veus el gran
 aviat sobre totis entre
 es ~~són~~ notable de la
 terra.

La impressió general quèem
 produïren es orfeons de la
 comarca del Paje, son don-
 xant. Per dubte que tot
 es veu la influència
 del Orfeo Manera, el

capítol i més autèntica
aquella Regió; i un dels
més meritissims de tot
Catalunya. L'èxit del
concurs de Manresa es deu
al *Orfeo Manresa*, no
volament perquè en fou
l'organitzador, sinó per
~~per~~ també perquè ell
ha ^{estat} ~~regulat~~ el model
i l'exemple viu de
les entitats germanes,
~~que fent~~ bell prop
comarcals que feren ~~de~~ ^{de} vellen
donaren al concurs. En
aquella mateixa diada tingueren
un el goig de veure'ls en
son propi local, i en plen
càrrec de son progrés ascen-
dent, de la disciplina
completa i de les interpre-
tacions ben característiques
i sinceres del seu
mestre Pecanins. El mes

La última impressió que
tingueren aquestes obres, son
també verament

tre amic, i algú com
pany en de fusta, en expli-
caren el funcionament
dels ~~en~~ arxius i clas-
ses de volfeig, no actua-
en per un leure de
justícia publicant la
civila organització de
l'ensenyament dels au-
tore, manuscrits, ja
que dit ~~en~~ ensenyament és
complet per a tot, con-
tant i lògic. És una ca-
racterística de aquesta entri-
tat el que l'ensenyament
de volfeig prengui tanta
o més importància que
les matèries, les que del
chor, degut a un subte
a què l'Orfeo Maurera

16
està adherit i la vida
comuna amb el Conser-
vatori de la població. Ser-
veix d'[#]exemple aq^uesta
característica als orfens
que descullen per a
l'en^{ment}ament element^{al}
del poble en llurs coses.
La ^{quantitat moral} ~~Orfeó~~ que no compta amb
cantants, violistes, ^{gaiter} ~~gaiter~~,
no mereix el nom de
d'orfeó.

La última impressió
me tingueren l'estiu
passat, fou també ve-
rament satisfactoria; en
la dona l'Orfeó Nova Fàbrica,
en la ciutat mateixa, el dia
7 de ~~Septembre~~, en la
celebració de la benedicció
de ^{la seva} ~~la seva~~ memòria Bençera.
És un orfeó que té com a
d'un any i mitg de vida,

12
i canta ja un repato-
ri escullit i a una
manera molt notable.
Amb aquest poc temps, el
seu mestre al benemèrit
Sr. rep. Guell, ha fet el
miracle de fer cantar
coros tant ~~ll~~ delicats com
el 2. D. Joan i D. Ramon,
Sen. Pedrell, notes de
Petrina i horas de
Bach. Es cosa que val
i aplica coneixent la
intelligencia i entu~~ll~~usias-
me de dit mestre ver-
temperament d'artista.

La festa fou completa;
~~i tot barreja i hi abasta~~
Al matí, una gran gentada omplia
la iglesia parroquial, on ~~ll~~ se cele-
bra la circumnància de la benedi-
ció de la Vergera. La polle-
ció de l'arcebis, que als començos

L'Orfeo sol tenia indiferen-
 cia i ~~guineu~~^{gairbé} menyspreu per a
 ell, ~~per~~ per si s'ha entre-
 gat amb amor i entusiasme
 me a ~~la~~^{la} aquesta bella colla
 de cantaires; els bells cant,
 com sempre, han trencat el
 glac de la pura egoïsta
 de la gent morta al ideal.
 Durant la missa, l'Orfeo cantà
 un ~~Gloria~~^{Gloria} ~~presona~~^{presona}, les deses
 de Bach i un ~~Adoramus~~^{Adoramus} ~~de~~
 de Palestrina. Aquest últim motet
 el cantà admirablement: bona
 entonació, bell timbre, bon
 estil i gran sucís.

A la nit, el concert fou
 esplendorós, per la sentada ~~com~~^{com}
 plia a veure la gran sala
 del Patronat de Sant Jordi, per
 la ~~la~~^{la} execució cuidada sempre,
 en certs peces admirables,
 per l'entusiasme que vibrava

en l'ambient.

Una de les belles qualitats
d'aquest Orfeo és el ^{gaber} ~~guardar~~
en el cant la fonètica
~~propia~~ de la Comarca ^{propia};
resulta d'una ^{gran} frescor i de
una gràcia ben escarmentada;
sobretot en les cançons popu-
lars cantades al "uniso".
Encara em dura el record de
quella manera de ^{les veïes} cantar,
el tant bell.

cos 8 A deu, clavell modernet,
florit a la matinalada,
de la Canço del Bladre,
que amb la fonètica clara
i ^{managada} ~~cançanada~~ del Ursell Tenia
un encís caprenedor.

Aquesta bella impressió, re-
buda ^{gairebé} ~~gust~~ ^{gust} ~~regidament~~ en
un breu espai de temps, en-
tan fet evident el bé que
féu la Festa dels Orfeons a
les nostres ~~ambitats~~ germanes.

Fou verament un estímul en
 encoratjament, resultant de
 la 'evidència' que tinguerem
 tot ~~de~~^{la} valor trascendent
 de la nostra obra. La forma
 que prengué la festa ~~fais~~^{lota} la
 direcció dels seus valors organit-
 zadors, en donà ^{hi}el model
 a seguir per a que l'estímul
~~de~~ perfecció i ~~de~~ germanor
~~col·li~~^{col·li} entre nosaltres, sentim
 fort en la unitat del nostre
 ideal. Els festius començats
~~han d'era un gran succe-~~
~~sor~~ la bella conseqüència de
 la gran festa; els, i'han in-
 iciat ja en l'estiu passat
 i sabem que ~~serà~~^{serà} premen-
 de més complet, i ben
 organitzat per a temps pròxim.
 Della esperança! Avant i fora!

Septembre 1917

Uniu Milliet